

РЕШЕНИЕ

№ 187

гр. София, 18.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО II ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Иван Коев

Членове: Стефан Милев
Силвия Б. Русева

при участието на секретаря Мариела П. Миланова
в присъствието на прокурора Б. Ил. Б.
като разгледа докладваното от Стефан Милев Въззивно наказателно дело от
общ характер № 20231100600324 по описа за 2023 година

Делото е разгледано от СГС като втора инстанция (гл. XXI НПК) след постъпила в срока и по реда на чл. 319 НПК въззивна жалба от упълномощения защитник на подс. С. Г. А. (ЕГН: *****) срещу обявената на 31.10.2022 г. присъда по н.о.х.д. № 5483/21 г. на СРС (НО, 95 с.). С оспорвания съдебен акт А. е бил признат за виновен в две престъпления, извършени на 14.07.2020 г. – по чл. 343б, ал.3 НК и по чл. 354а, ал.3, т.1 НК; санкциониран с общо най-тежко наказание (чл. 23, ал.1 НК) една година лишаване от свобода (отложено по чл. 66 НК с 3-годишен изпитателен срок) и с присъединени към него (чл. 23, ал.2-3 НК) лишаване от право да се управлява МПС за 1 година и 6 месеца и глоба от 2000 лв., както и осъден (чл. 189, ал.3 НПК) да заплати разноските по делото.

Жалбата, поддържана от адв. Я. и от самия подсъдим в откритото заседание пред СГС, е с искане по чл. 336, ал.1, т.3 НПК и заявени в негова подкрепа аргументи, на първо място, за недоказаност на двете обвинения. Като такива могат да бъдат оценени оплакванията, че по откритите в проверения автомобил обекти с наркотични вещества не са установени дактилоскопни следи от А. (следователно – не било реализирано и твърдяното тяхно „държане“), както и че не е изключено процесните наркотици да са оставени в колата без знанието на подсъдимия от лица, на които (според обясненията му) същия ден той е предоставял временно превозното средство. Защитата възразява и срещу изводите на Районния съд, че подс. А. е управлявал автомобила след употреба на кокаин: първо – защото „управляване“ по смисъла на закона по делото изобщо не било доказано; и второ – защото не може с категоричност да се твърди, че експертно изследваната кръв, в чието съдържание е открито остатъчно наличие на кокаин, е предоставена именно от подсъдимия (теза, провокирана от констатацията на вещите лица, че приемът на наркотичното вещество е бил до 12 часа преди вземането на

пробата, а въпросният период съвпадал изцяло с престоя на А. в следствения арест). Недоволство е отправено и към приложението на материалния закон, защото – според защитата – държането на наркотичните вещества не разкрива нищо повече от маловажен случай по чл. 354а, ал.5 НК, изводим от тяхната стойност и чистото съдебно минало на дееца.

Прокурорът при СГП пледира лаконично, че жалбата е неоснователна.

Въззивният съд не откри в делото основания за отмяна или изменение на оспорваната присъда, защото с нея инкриминираните в обвинението факти са били обосновано установени, доказателствата – прецизно анализирани, материалният закон – правилно приложен, а дължимото наказание – справедливо индивидуализирано.

I.

СРС не може да бъде упрекнат в непрецизно установяване на *фактите*, защото нито е игнорирал едни за сметка за други доказателства, нито е пропуснал да обсъди всички възражения, касаещи обстоятелствата, срещу които подс. А. се е защитавал. Изяснената в първата инстанция картина на събитията напълно кореспондира с доказателствените източници и в случая не се налага СГС да „установява нови фактически положения“ (чл. 316 НПК) в рамките на същите доказателствени материали.

Малко след 02.00 ч. на 14.07.2020 г. подс. А. управлявал л.а. „Сеат – Ибиза“ (рег. № *****) в гр. София, по ул. „Брацигово“, където бил спрян за проверка от полицейските служители Д. и П.. По същото време в кръвта на подсъдимия имало остатъчно количество неметаболизиран кокаин, а в автомобила – разпределени в три отделни обекта наркотични вещества, както следва: 0, 81 гр. коноп (с 5% активен компонент тетрахидроканабинол) на стойност 4, 86 лв., оставен в найлонови пликче на предната пасажерска седалка; и съхранявани в бяла пластмасова кутия (на пода, пред предната лява седалка) две найлонови пликчета, съдържащи 0, 32 гр. кокаин (със 78% активен компонент) на стойност 89, 60 лв.; и 0, 15 гр. кокаин (със 78% активен компонент) на стойност 42 лв. При визуално надникване във вътрешността на автомобила свидетелите Д. и П. възприели пликчето със зелена тревиста маса и пристъпили към опит за задържане на подс. А., който оказал съпротива. Това наложило употреба на физическа сила, вследствие на която му били поставени белезници. Отричал в колата му да има наркотични вещества и отказал да предаде доброволно забелязаната на предната седалка тревиста маса, както и да му бъде направен тест с техническо средство. Повикан бил дежурен разследващ екип на СДВР, който при условията на чл. 212, ал.2 и чл. 161, ал.2 НПК предприел претърсване на превозното средство, открил и иззел от него не само наличния на предната седалка коноп, но и двете пликчета с кокаин, поставени на пода. Поради отказа на подсъдимия да бъде тестван, полицейските органи съставили акт за нарушение по чл. 174, ал.3 ЗДвП; издали заповед за временно отнемане на свидетелството му за управление и съставили талон за медицинско изследване. Лицето било транспортирано до Военно-медицинската академия в гр. София, където отказало доброволното предоставяне на кръв и урина за проба. След привличането му като обвиняем (първоначално – единствено по чл. 354а, ал.3, т.1 НК) и задържането му по чл. 64, ал.2 НПК, при пребиваването си в следствения арест А. се консултирал със своя защитник и предоставил на разследващия орган в присъствието на медицински специалист сравнителни образци за изследване на кръв и урина, а по-късно направеният им експертен анализ установил наличие в кръвта на неметаболизиран кокаин.

II.

Всички въззивни *доказателствени* оплаквания на жалбоподателя, на които по

силата на чл. 339, ал.2 НПК втората инстанция дължи отговор, са били предявени още пред СРС и аргументирано са обсъдени в мотивите към проверяваната присъда. Преповтарянето им в жалбата е право на самия жалбоподател, което, разбира се, не може да му бъде отречено, но няма как в случая от СГС да се иска да добавя нещо в повече или нещо различно от вече казаното, защото то изчерпателно съответства на стандартите, заложиени в чл. 305, ал.3 НПК.

Защитата продължава да оспорва връзката между подс. А. и намерените в автомобила му три обекта наркотични вещества, включително - и като се позовава на дадените от него обяснения пред СРС, според които той не знаел за съществуването им, но лансираната теза звучи неправноподобно. Фактът, че именно подсъдимият е държал (упражнявал фактическа власт върху) конопа и кокаина, е установен с необходимия интензитет (чл. 303, ал.2 НПК), защото в негова подкрепа са редица еднопосочни доказателства.

Чисто хронологически – една от опаковките, в които са били съхранявани наркотиците, е била забелязана най-напред от свидетелите П. и Д. при полицейската проверка и техните показания за начина, по който е протекла въпросната проверка и последвалото агресивно поведение на А., са логически свързани и последователни. Тук казаното от самия подсъдим, че е получил автомобила си от друго лице непосредствено преди идването на полицаите и не е знаел какво има вътре, не само противоречи на разказа на П. и Д. (че при спирането ѝ за проверка колата е била в движение, управлявана от А.), но и на всякаква житейска логика, защото – както още СРС е изтъкнал – няма как тревистата маса, която е била на видимо място на предната пасажерска седалка, да не е забелязана от водача на превозното средство (още повече, че св. П. изрично е разяснил, че при отварянето на вратата в колата е имало миризма на марихуана). И няма как отново по чисто логически път да не се изведе за доказана връзката между този наркотик и откритите на пода пред седалката два други обекта с кокаин. Тяхното намиране, фиксиране и изземване като веществени доказателства е протекло напълно легитимно, защото изготвеният за това неотложно действие по разследването протокол съдържа всички необходими реквизити и е преминал през изискуемата последваща съдебна проверка (чл. 161, ал.2 НПК). Районният съд, обаче, е разсъждавал неправилно, сочейки, че въпросният протокол *„...се ползва с формална доказателствена сила, предпоставена от процесуалния закон“* (цитат от мотиви, л. 195, гръб от н.о.х.д.), доколкото общата забрана за т.нар. „формално доказване“ в наказателното производство (чл. 14, ал.2 НПК) важи за всички видове доказателствени средства, вкл. и за писмените. Но това не е най-важното, защото отразеното в съставения протокол в действителност може да бъде прието за достоверно и то – не заради формалната му сила, а тъй като съответства на останалите доказателства, събрани чрез разпитите на поемните лица В. и Р.. Без значение е и изтъкнатото от адв. Я. обстоятелство, че приетата по делото дактилоскопна експертиза не е установила върху опаковките на наркотиците да има пръстови отпечатаци на С. А.. Това не прави „държането“ им от подсъдимия недоказано, защото под „държане“ законът има предвид не „пипането“ и „докосването“ с пръсти на конкретни предмети, а упражняването (присъствено или не) на фактическа власт върху тях, т.е. възможността деецът да се разпорежда с въпросните вещи; те да са на негово фактическо разположение. А наркотичното съдържание на иззетите три обекта е било потвърдено и по експертен път с приетата ФХЕ по протокол № 524-Х/2020 г.

Не намира подкрепа в материалите по делото и версията на жалбоподателя, че непосредствено преди полицейската проверка той не е управлявал процесния автомобил, защото е получил колата малко по-рано на място от негов познат с неработещ акумулатор, който не е позволявал привеждането ѝ в движение. Така

лансираната и във въззивната жалба теза (че *„управлението на МПС от страна на А. не е установено безспорно“*) всъщност се основава на обясненията на подсъдимия в този смисъл, които правилно първата инстанция е отказала да приеме с доверие. Споделянето им, на първо място, би означавало в прав текст да се заяви, че полицаите П. и Д. са лъжесвидетелствали и то – с пряката цел умишлено да набедят А. в престъпление, но мотив за подобно „конспиративно“ полицейско поведение в случая не може да бъде установен. Двата полицаи нито са познавали подсъдимия, нито са имали с него никакви предходни конфликти, които да провокират подобно тяхно поведение. Напротив – дейността им е била изцяло рутинна и част от ежедневните им служебни задачи по спиране на движещи се превозни средства и проверка на водачите.

Изслушаните от СРС разкази на свидетелите П. и Д. съдържат преки обвинителни доказателства, че именно подс. А. е лицето, шофирало спряното за проверка превозно средство и този факт няма как да бъде отречен – не само, защото на мястото не са били установени други лица, но и поради абсурдно звучащата в случая версия на самия подсъдим, че колата му е била докарана до същото място от негов познат с неработещ акумулатор. Тук първата инстанция обосновано е съзряла редица алогизми, свързани с времето и мястото на твърдените от А. събития (два часа след полунощ, на безлюден път), защото те, по-скоро, поставят повече въпроси, отколкото да формират правноподобна защитна версия (как, например, кола без акумулатор е била докарана до този участък от пътя). Съвсем достоверно и в унисон с останалите доказателства звучи и казаното от свидетелите П. и Д. за последвалото поведение на А. – за нежеланието му да бъде тестван; за проявената агресия при опит да му бъдат поставени белезници; за повторния му отказ да предостави кръв и урина пред лекар от ВМА. Редица странични данни подкрепят тези твърдения. Някои от тях са отразени в първоначално съставените документи, които след прочитането и приемането им като писмени доказателства (чл. 283 НПК) са станали и легитимна част от материалите по делото – акта за установяване на две административни нарушения (за отказа да се извърши наркотична проба и за управляване на МПС с изтекло СУМПС); талона за изследване с указания за явяване във ВМА до 45 мин. от издаването му; изготвения от д-р К. във ВМА протокол за медицинско изследване и т.н.. От своя страна, приетите от Районния съд медицински експертизи по писмени данни, констатиращи различни по вид травми (основно – кръвонасядания, охлузвания и отоци) както при двамата полицаи, така и при подс. А., като цяло потвърждават версията на П. и Д., че проявената от подсъдимия физическа агресия и съпротива е довела до няколко-минутни опити за озаптяването му с цел поставяне на белезници и неговото задържане. Така, че в случай изобщо не става дума за „нанесен побой“ при задържането (както се сочи във въззивната жалба), а за адекватна реакция по използване на полицейска сила поради насрещна съпротива и неподчинение.

Няма никакво значение и изтъкнатото от защитата обстоятелство, че актът за административно нарушение *„не е съставен във връзка с установено управление на МПС след употреба на наркотични вещества...“*, защото процесуалното му значение за нуждите на наказателното производство е единствено като писмено доказателство. Нещо повече – в случая полицейските органи изобщо не са имали основание да отпочват административна процедура по санкционирането на водача за нарушение, което в същото време съставлява и престъпление от общ характер, налагащо образуването на досъдебно производство.

И пред СГС обжалващият защитник повторно е представил вече направените в първата инстанция възражения, че изследваната по делото кръв (с установен в нея кокаин) не е на подсъдимия, защото той не е подписвал протокола за предоставяне на образци за сравнително изследване. Това оплакване, обаче, не е заявено самостоятелно,

а е съпътствано от алтернативната теза, че дори кръвта да е на А., кокаинът в нея е попаднал в периода, в който подсъдимият е бил в следствения арест при условията на чл. 64, ал.2 НПК.

Въззивният съд, също като СРС, не споделя въпросната версия.

Отказ на подс. А. да бъде тестван чрез апарат на мястото на проверката и чрез кръвна-уринна проба във ВМА в действителност е имало, но той касае единствено процедурата по Наредба № 1/19.07.2017 г. Тя следва да бъде стриктно спазвана само при доказване на престъпления по чл. 343б, ал.1-2 НК, защото при тях самият закон е поставил съставомерното условие установяването на алкохола в кръвта да е станало „по надлежния ред“ (разбирано – като реда, регламентиран във въпросната наредба). Подобно условие при съмнения за наркотична употреба не е уредено, защото алтернативните състави на чл. 343б, ал.3-4 НК не съдържат изискването пробите от водача да са взети и изследвани по същия „надлежен ред“. Което, по аргумент на противното, означава, че доказването на управление на МПС след наркотична употреба може да се извършва както по Наредба № 1/19.07.2017 г., така и чрез всички доказателствени способности, вкл. посредством назначена по реда на чл. 144 и сл. НПК химико-токсикологична експертиза. И точно към този процесуален подход са пристъпили разследващите органи в хода на образуваното наказателно производство, когато вече е било очевидно, че отказът на подсъдимия да предостави проби от кръв и урина е възпрепятствал приложението на наредбата. Същият ден (14.07.2020 г.) е било издадено постановление (т.ІІ, л. 9 от д.п.) за назначаване на експертиза, за чийто нужди е можело пробите от лицето да бъдат взети доброволно или принудително (чл. 146, ал.3 НПК). В разпита си като обвиняем, проведен в 19.30 ч. на 14.07.2020 г., А. не е дал обяснения по обвинението, но е направил изрично (и протоколирано) изявление, че се е консултирал с адвоката си и е съгласен да предостави доброволно образци за изследване. Така, кръв и урина от него са надлежно иззети дори двукратно: веднъж от разследващия орган чрез присъстващ медицински специалист (чл. 146, ал.4 НПК), което действие е било и формално протоколирано (т. ІІ, л. 7 от д.п.); и втори път – чрез изготвен от д-р К. Д.а (ВМА) протокол за вземане на биологични проби (т.ІІ, л. 11 от д.п.) Самият подсъдим се е подписал и в двата съставени протокола и опитите му да отрича, че подписите са негови са изцяло голословни. Съдът (и първоинстанционният, и въззивният) принципно би могъл да провери тези негови твърдения и по експертен път, но не във всички случаи, а само когато са налице и странични данни, потвърждаващи казаното. Няма никаква логика всяко неподкрепено с факти подобно твърдение да налага задължително назначаване на графическа експертиза, още повече, че в случая „с просто око“ е видно, че подписите от името на А. в двата документа са напълно идентични, а разпитаната като свидетел пред СРС доктор Д.а е потвърдила присъствието на подсъдимия и доброволното предоставяне на пробите.

От съдържателната част на химико-токсикологичната експертиза, която Районният съд е приел и ползвал при постановяването на присъдата, е видно, че вещите лица К. и М. са работили с всички предоставени проби, защото са разполагали с по 4 епруветки кръв и 4 епруветки урина. Което означава, че те са подложили на анализ всички взети от подсъдимия сравнителни образци. Именно въпросната експертиза е установила наличието в кръвта на А. на неразграден кокаин. Тук в действителност експертите са уточнили, че според тях употребата на наркотика е била „до 12 часа преди вземането на биологичните проби“, но това тяхно изявление е изведено от контекста във въззивната жалба и му е придаден смисъл, различен от действителния.

Позовавайки се на въпросната констатация, защитата твърди, че при това положение - или А. е погълнал кокаина в следствения арест (където се е намирал 12 часа преди вземането на пробите), или изследваната кръв не е негова.

СГС, обаче, не споделя тези доводи.

Вещите лица изрично са уточнили, че цитираните „12 часа“ са меродавни само „... за лице с инцидентен, еднократен прием на кокаин и без развит толеранс“. Следователно, подобно ограничение не следва да бъде поставяно при данни за системна и последователна употреба на този вид наркотик. А по делото такива са налице: първо – защото едно от веществата, иззети при претърсването на автомобила на подс. А., е било именно кокаин, при това разпределен в две дози; и второ – защото изводи за „вредна употреба на кокаин“ са направили и вещите лица по приетата в първата инстанция СППЕ на А.. Ето защо, напълно в съответствие с правилата на житейската логика е неметаболизираният кокаин, установен в кръвта на подсъдимия, да е бил наличен в нея още към момента, в който той е управлявал спрения за проверка автомобил – малко след 02.00 ч. на 14.07.2020 г.

III.

Първата инстанция е дала и законосъобразна **правна квалификация** на двете установени по делото деяния.

Подс. А. е, на първо място, извършител на престъпление по чл. 354а, ал.3, т.1 НК, защото на 14.07.2020 г. в управляван от него автомобил по ул. „Брацигово“ (гр. София) той умишлено (с пряк умисъл) без надлежно разрешително е държал (като е упражнявал фактическа власт върху) високо-рискови наркотични вещества – кокаин и коноп, на обща стойност 136, 46 лв. Настояването на жалбоподателя така приетата квалификация да бъде смекчена от СГС по реда на чл. 337, ал.1, т.2 НПК до маловажен случай по чл. 354а, ал.5 НК няма как да бъде удовлетворено, защото фактите по делото не разкриват в цялост критериите на чл. 93, т.9 НК. За да ги обоснове, защитата сочи чистото съдебно минало на дееца и сравнително ниската стойност на наркотиците, но срещу тези обстоятелства могат да бъдат предявени редица други данни с предимно отегчаващ характер, които възпрепятстват извода, че деянието „представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на престъпление от съответния вид.“ Подсъдимият може да е неосъждан, но личностното му поведение съвсем не е за обществен пример и в тази насока няма как да не бъде отчетена първоначалната му съпротива и физическа агресия срещу полицейските служители, разкриваща явното незачитане на авторитета на правоохранителните органи. Освен това, касае се за държане не на един, а на два вида наркотични вещества, което обективно завишава опасността на извършеното.

Правилно другото инкриминирано в обвинението деяние е било оценено като престъпление по чл. 343б, ал.3 НК, защото отново на посочените дата и място подс. А. умишлено (с пряк умисъл) е управлявал моторно превозно средство след употреба на наркотично вещество – установен в кръвта му кокаин. Без значение са както количеството на наркотика в кръвната плазма, така и степента на наркотично повлияване на дееца при способността му да шофира адекватно и безопасно, защото разглежданото престъпление има формално изпълнително деяние, което не предвижда настъпването на резултатни обществено-опасни последици.

IV.

Липсата на „съответен протест“ от прокурора (чл. 337, ал.2 НПК) поставя в невъзможност СГС да обсъжда налице ли са основания размерът на наложените от първата инстанция **наказания** за двете отделни престъпления да бъде увеличаван, поради което проверката на тази част от присъдата следва да се извърши единствено в рамките на жалбата от подсъдимия и в съответствие със забраната за „reformatio in reius“.

И двете наказания, дължими за всяко от престъпленията по силата на чл. 23, ал.1

НК, са били определени при условията на чл. 54 НК и Районният съд е бил максимално толерантен към подс. А., свеждайки продължителността на лишаването от свобода до заК.ия минимум от една година и в двата случая (по чл. 354а, ал.3, т.1 и чл. 343б, ал.3 НК). Отчетените тук смекчаващи факти като младата възраст на дееца и чистото му съдебно минало, дори да са предпоставяли санкциониране към минимума, не са достатъчни, за да се оценят като изключителни или многобройни и така да доведат до възможност за още по-благоприятно третиране на подсъдимия (чл. 55, ал.1, т.1 НК). Още повече, че процесуалното му поведение изобщо не е било „добросъвестно“, както е изтъкнал СРС, но на този въпрос въззивната инстанция няма да се спира в детайли поради обстоятелството, че е сезирана единствено с жалба от името на подсъдимия. Не се нуждае от корекция в полза на дееца и подхода на Районния съд за престъплението по чл. 343б, ал.3 НК да наложи в минимален размер (500 лв.) дължимата кумулативна глоба и също така задължителното (чл. 343г НК) допълнително наказание по чл. 37, ал.1, т.7 НК за срок от една година и шест месеца. По аналогичен начин е процедирано и при престъплението по чл. 354а, ал.3, т.1 НК, защото и за него кумулативната глоба е била индивидуализирана в минималния законен размер (2000 лв.).

Дължимото общо и най-тежко наказание е било съобразено с правилата на чл. 23, ал.1-3 НК. Към наложеното за двете престъпления общо лишаване от свобода за срок от една година, в съответствие с въпросните правила са присъединени както по-голямата по размер глоба (2000 лв.), така и лишаването от правоуправление за година и половина. А прогнозата на СРС, че постигането на целите по чл. 36 НК и в частност – поправянето на дееца, не налага подс. А. да търпи ефективно лишаването от свобода, правилно е довела до неговото отлагане по чл. 66 НК, при това – с минимален изпитателен срок от 3 години, който не би могъл да бъде допълнително коригиран в полза на жалбоподателя.

Съобразявайки начина, по който е решил въпросите за вината и отговорността, първоинстанционният съд закономерно е възложил в тежест на подс. А. разноските по делото.

Мотивиран от всичко изложено дотук, в съответствие с чл. 338 НПК, Софийският градски съд, НО, II въззивен състав:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда от 31.10.2022 г. по н.о.х.д. № 5483/21 г. на СРС (НО, 95 с.)

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____